

side 1 av 3 **Atlantik Walk**

– et prosjekt for Stavanger, Europeisk Kulturhovedstad 2008

‘Atlantik Walk’ tar utgangspunkt i de ofte oversette bunkerne langs Norgeskysten. Bunkerne langs Atlanterhavsvollen, eller Atlantik Wall som tyskerne kalte dette festningsverket, skal i dette prosjektet tre frem som steder for kulturelle aktiviteter.

Bunkerne

Bunkerne langs Atlantik Wall kan umiddelbart virke både frastøtende og mystiske, men med litt fantasi kan de by på nesten ubegrensede muligheter for kunstnerisk gjenbruk. De kan bli brukt som utstillingsrom, forvandles til labyrinter, tjene som sokler for ulike aktiviteter eller fungere som flater for visuelle prosjeksjoner. Bunkerne kan huse aktiviteter eller de kan selv bli gjenstand for ulike oppdagelser.

Prosjekter og kunstnere vil kunne utnytte hvert steds spesielle landskap og arkitektur. Slik kan disse ofte oversette betongkonstruksjonene tas i bruk og forvandles til levende steder med mangfoldige kulturelle funksjoner. Spekteret av kunstneriske aktiviteter kan inkludere illuminasjoner, opplesinger, arkitektoniske inngrep, teateropptrinn, performance-kunst eller spektakulære multimedainstallasjoner.

Besøkende langs Stavanger-regionens populære strender vil kunne forbinde en tur med berikende kulturelle opplevelser.

Walks

Bunkerne nær Stavanger vil kunne være utgangspunkt for en rekke ‘Walks’. Aktivitetene vil variere avhengig av hver enkelt bunkers særskilte karakter, dens plassering i landskapet og opplevelsene langs ruten. Foruten ‘Special Event Tour’ som kan bestå av en rekke spesielle opplevelser vil en annen kategori være en klassisk ‘Guided Tour’ eller ‘Minimal Walks’. I sistnevnte blir oppmerksomheten vekket ved hjelp av helt minimale virkemidler.

Dette prosjektet kan fremstå som et unikt kunstprosjekt fordi det spiller på dialogen mellom stedenes særskilte karakter og en scenografi som er utviklet spesielt for disse. Ikke-stedene vil kunne gjenerobres og forvandles til attraksjoner med internasjonal betydning. Prosjektet kan få bred mediedekning og stor signaleffekt. Det vil kunne virke som katalysator på en prosess som kan nå langt utover Stavanger-regionens grenser og vekke interesse videre nedover i Europa.

Et slikt program med diverse arrangementer vil gjøre det mulig for den søkende turgåeren å bli bevisst de historiske og politiske dimensjonene ved disse bunkerne. Med individuell arkitektur og overraskende variasjon står de plutselig frem som funn i den europeiske historie.

Bakgrunn for prosjektet

Maria Nome Doyles mange oppdagelsesferder langs Stavanger-regionens strender er utgangspunktet for hennes vedvarende interesse for Atlantik Wall bunkerne. Temaet har opptatt arkitekten siden 1996 og hun har stadig tilegnet seg mer kunnskap om dette. Ved selv å foreta ‘Walks’ vil også den besøkende oppmuntres til videre utforsking av disse stedene og deres spesielle stemninger. Turene i landskapet vil avdekke ulike grenser: mellom sjø og land, mellom natur og kultur, mellom fortid og nåtid.

I tillegg til de stadige vandringene langs strendene har Maria Nome Doyle skaffet seg tilleggsinformasjon ved å forske på temaet i arkiver og biblioteker. Hun har lest det hun har kunnet finne om bunkerne, intervjuet tidsvitner og samlet dokumentasjon om de forskjellige stedene (se ‘Index

side 2 av 3 of materials'). Prosjektet er basert på denne datainnsamlingen om Atlantik Wall i Norge. I prosjektets videre utvikling blir anleggene i Norge satt i et europeisk perspektiv og sett som del av et europeisk festningsverk.

Europeisk brobygging

Med Stavanger Europeisk Kulturhovedstad 2008 som utgangspunkt søker 'Atlantik Walk' å nærme seg europeisk historie og nåtid på en ny og positiv måte. Besøkende oppmuntres til å oppleve bunkerne med alle sanser: søkende, seende, lyttende. Vi ønsker å tilby en alternativ måte å møte den vanskelige og såre krigshistorien på, fysisk representert ved bunkerne. Ikke ved å rive dem ned og fortrenge disse stedenes historiske betydning, men ved å omforme bunkerne til plattformer for dialog. Ved hjelp av nyskapende scenografi og kunstnerisk opplevelse kan disse historisk fiendtlige stedene bli symbol på europeisk dialog samtidig som de fortsetter å være viktige historiske krigsminnesmerker.

De ulike aktivitetene vil variere i omfang og varighet: I likhet med bunkernes geografiske og politiske dimensjoner kan prosjektets potensiale utvikles lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Lokalt har enkelte bunkere allerede blitt tatt i bruk på en ny måte (f.eks. i form av klatrevegger eller som piknik-steder) og nasjonalt er bunkerne en del av Norges kystkultur. Internasjonalt er festningene i Norge en del av hele Atlantik Wall, som fortsetter gjennom Danmark, Nederland, Belgia og Frankrike. Atlantik Wall krysser nasjonale grenser og er et sammenhengende europeisk fenomen som kan defineres på nytt.

Regional – Nasjonal – Internasjonal

Prosjektets geografiske målestokk skal også komme til uttrykk i de individuelle kunstneriske arrangementene. Et bredt spekter av involverte vil kunne vise frem lokale kulturuttrykk fra Stavanger-regionen. Norske og internasjonale kunstnere kan inviteres og internasjonale prosjekter kan få plass. Slik kan de tre geografiske enhetene utfylle hverandre. Prosjektenes varighet kan også tilpasses: Det kan for eksempel være engangs hendelser som performance-kunst, musikk, dans eller opplesninger, temporære programinnslag som utstillinger og mer varige installasjoner som 'Sculpture Path'.

Ved å kombinere spektakulære engangs arrangementer med mer permanente installasjoner gjennom hele 2008 vil 'Atlantik Walk' sørge for varige kulturopplevelser i hele Stavanger-regionen.

chezweitz scenographers

Kryssing av grenser er et sentralt tema hos chezweitz scenographers. I en tverrfaglig arbeidsgruppe utvikler, kuraterer og produserer chezweitz prosjekter som utforsker overgangene mellom arkitektur, kunst og design.

chezweitz utviklet et særskilt konsept for Museumsøya i Berlin. Denne står på listen over World Heritage Sites. Konseptet tok utgangspunkt i stedet og agerte interaktivt med de muligheter som fantes der. Museumsøya ble levendegjort ved gjenoppdagelse av steder og forvandling av disse til arenaer for ulike opptrinn, steder for temporære utstillinger eller ukonvensjonelle kino- og konsertsaler. På den årlige 'Museumsinselfestival' i Berlin blir konseptet fornyet hver sommer.

Urban scenografi er en annen viktig del av chezweitz' fokus. Her utforskes mulighetene til å bruke urbane steder som organer for kommunikasjon. Det urbane uterommet som scene kan sees i tekstprojeksjonen 'Writing the City' som er planlagt for 2006. Dette kommer også til uttrykk i det nylig realisererte prosjektet 'Hybridwall', et oppdrag fra Internationale Bauausstellung (IBA).

side 3 av 3 'Hybridwall' er en multifunksjonell vegginstallasjon som relaterer til fenomenet 'shrinking cities'. Bredden i våre prosjekter vises i store internasjonale utstillinger slik som showet 'Mensch' som var del av EXPO 2000 og i ambisiøse kunstutstillinger som f.eks. 'pOes 1s. Asthetics of Digital Poetry', som ble kuratert og designet av chezweitz for Kulturforum Berlin våren 2004.

Vi utvikler og realiserer også prosjekter i nært samarbeid med kunstnere som Jenny Holzer, John Bock, Martin Honert, Tazro Niscino and Micha Kuball. Til seremonien for gjenåpningen av Alte Nationalgalerie i Berlin, planla og kuraterte chezweitz prosjektet 'SCAN' i samarbeid med kunstneren Stephan Sous (2001). I anledning 'Lange Nacht der Museen' (2000/2001) ble to teaterforestillinger satt opp ute i Pergamonmuseums Ehrenhof: 'Mythen draussen' og 'Amphytrion in Concert'. Disse oppsetningene tiltrakk og involverte 20.000 besøkende. chezweitz samarbeidet dessuten med Schauspiel Stuttgart, Schaubühne Berlin og Dramatisches Theater, Berlin.

Sist, men ikke minst er chezweitz scenographers involvert i temaer som relaterer til nyere historie. Vi kan vise til vellykket deltakelse i konkurranse om minnesmerke for Berlinmuren og om minnesmerke i konsentrasjonsleiren Hinzert. I oppdrag for Shoah-Foundation planla og realiserte chezweitz scenographers videoinstallasjonen 'Tolerance' som er basert på innsamlet audio-visuelt materiale med intervjuer av overlevende fra Holocaust. chezweitz fører også en berikende og kontinuerlig dialog med akademiske institusjoner som School of Design and Art i Basel (FHBB) og Zürich (HGKZ), Bauhauskolleg i Bauhaus Dessau, Humboldt-Universität i Berlin (HU) og Academy of Fine Arts i Dresden (HfBK).

chezweitz szenographiene er basert på en sjelden kombinasjon av solid innholdsrettet forskning og sensuelle opplevelsesrike iscenesettelser. Denne symbiosen er et resultat av bredden i vårt tverrfaglige samarbeid. I tillegg til vår erfaring og kompetanse berikes hvert prosjekt av vårt veletablerte internasjonale nettverk.

Maria Nome Doyle

Project Director

Detlef Weitz

Scenographer

Benjamin Meyer-Krahmer

Curator

Rose Apple

Art Director